

Kinderen een stem geven in lokaal beleid.

Met een traject in Wevelgem als inspiratie.

Greet De Brauwere en An Lescrauwaet
HO Gent, Onderzoekscentrum eCO-CITY

INHOUD VAN DE PUBLICATIE

In het eerste deel van deze publicatie gaan we op zoek naar de plaats en ruimte van en voor kinderen in lokaal beleid. We leggen daarbij geen objectieve criteria vast, maar formuleren een aantal basisuitgangspunten m.b.t. kindvriendelijk lokaal beleid. Deze vertalen we naar ambities voor kinderopparticipatie in lokaal beleid, met een oefening in de Gemeente Wevelgem als inspiratie.

Deel twee toont dat vertrekken vanuit een lokale contextanalyse noodzakelijk is bij de uitwerking van kindvriendelijk beleid dat past in de lokale context. Het gaat daarbij om een dynamische opbouw van kennis, waarbij een contextanalyse een eerste momentopname is om het DNA van een gemeente of buurt in de vingers te krijgen. Met enige regelmaat zal dergelijke analyse herhaalt moeten worden.

In deel drie maken we kinderopparticipatie in lokaal beleid concreet toepasbaar door de presentatie en beschrijving van het 'Koersspel'. Dit spel ontwikkelden we samen met jeugdwerkers van de Gemeente Wevelgem, en is door haar flexibele gebruiksmogelijkheden inspirerend om kindvriendelijk beleid in andere lokale contexten mogelijk te maken.

AAN DE SLAG MET DE PUBLICATIE

Deze publicatie is opgebouwd uit drie delen:

1. Kinderen en lokaal beleid
2. Vertrekken vanuit een lokale context
Met ervaringen met Team Jeugd in Wevelgem als inspiratie
3. Aan de slag met kinderen in een lokale context
Met het 'koersspel' in Wevelgem als inspiratie

Inleiding

Beleidsparticipatie staat vandaag hoog op de agenda. Er zijn allerlei vormen van burgerschap en ook begrippen als ruimtegebruik, solidariteit en gemeenschap worden anders en divers ingevuld. Burgers, praktijkwerkers en politici gaan (samen) op zoek hoe ze met nieuwe (sociaal-ruimtelijke) uitdagingen kunnen omgaan. Kindvriendelijkheid wordt in dat kader een streefdoel voor heel wat steden en gemeenten. Maar wat dat precies inhoudt, krijgt heel verschillende invullingen.

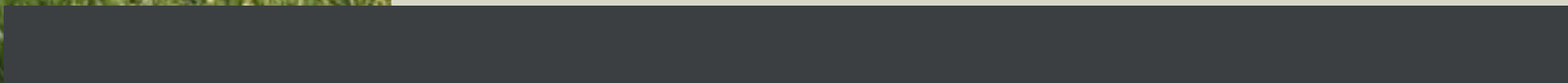
In deel één en twee van deze publicatie bespreken we de (mogelijke) relatie tussen kinderen en lokaal beleid en hoe je daarbij kan vertrekken vanuit lokale contexten waarin kinderen wonen, naar school gaan, hun vrijetijd door brengen, enzovoort. Deel drie is het concrete resultaat van een vormingstraject dat we verzorgden voor het Team Jeugd van de Gemeente Wevelgem. Ook in de Gemeente Wevelgem is men op zoek naar hoe ze **beleidsparticipatie door kinderen en jongeren** gedragen én concreet kunnen maken voor diverse betrokkenen in de gemeente. Team Jeugd deed daarom een beroep op Onderzoekscentrum eCO-CITY van HOGENT om hen te ondersteunen bij de ontwikkeling van een 'product' ter bevordering van kinderpacticipatie en kindvriendelijk beleid in Wevelgem. We liepen samen met Toon, Ward en William (van Team Jeugd Gemeente Wevelgem) een intensief traject waarin visievorming en productontwikkeling m.b.t. beleidsparticipatie door en voor kinderen centraal stonden. Door onze ervaringen met het 'Koersspel' te delen willen we ook **andere professionals inspireren om zelf ook een contextgebonden en gedragen aanpak op vlak van kinderpacticipatie in lokaal beleid te ontwikkelen.**

Deze publicatie biedt een leidraad en concrete tips om voor én samen met kinderen activiteiten op te zetten waarin het alledaagse leven in, en toekomstperspectieven op specifieke en algemene items van lokaal beleid aan bod komen. Professionals kunnen zo dialoogruimte creëren over leefbare en duurzame buurten, gemeenten en steden waarin **kinderen een volwaardige gesprekspartner** zijn.

Kinderen en lokaal beleid

Eén op vijf inwoners in Vlaanderen is jonger dan 18 jaar [1]. Deze groep wordt niet gehoord via traditionele verkiezingen, maar het groeiende belang van hun stem krijgt steeds meer erkenning.

Meer en meer betrokkenen bij lokaal beleid zijn daarom op zoek naar manieren om kinderen bij beleid(sbeslissingen) te betrekken. Deze inspanningen worden ondersteund door de Vlaamse overheid, die participatie als een kinderrecht beschouwt. Ze baseren zich daarbij op het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (1989).

Het **recht op participatie voor kinderen** staat weliswaar niet letterlijk in dit Verdrag, maar in vijf artikels wordt daar onrechtstreeks naar verwezen:

- Artikel 12: Het recht om gehoord te worden.
- Artikel 13: Het recht op vrije meningsuiting.
- Artikel 14: De vrijheid van gedachte.
- Artikel 15: Het recht op vereniging.
- Artikel 17: Het recht op passende informatie.

“Het is evident dat we naar die stemmen luisteren. Bij meetellen en meebeslissen start trots en actief burgerschap.” (Hannes, Stad Kortrijk)

PARTICIPATIE IS MEER DAN HET GEVEN VAN EEN MENING

“Kindvriendelijkheid is voor veel mensen een vaag ding. Het is een proces dat lang duurt. Wij hebben gekozen om te werken rond communicatie en participatie. Het zijn termen die je vindt op internet. Maar om ermee aan de slag te gaan heb je echt wel tijd nodig. Het investeren in tijd zorgt ervoor dat je een mooi eindresultaat kunt creëren. Geduld is belangrijk.” (Toon, Team Jeugd Wevelgem)

Lundy (2007)[2] benadrukt dat kinderp participatie verder gaat dan simpelweg de kans tot het geven van een mening. Volgens haar zijn er **vier essentiële elementen om tot een betekenisvol niveau van betrokkenheid van kinderen te komen.**

- **Ruimte:** Kinderen en jongeren moeten de tijd en ruimte krijgen om hun mening te vormen en te uiten. Het gaat hierbij over het aanbieden van een veilige, inclusieve ruimte aan kinderen om betrokken te zijn.
In het ‘Koersspel’: Zo werd de hier gepresenteerde tool voor kinderbetrokkenheid uitgetest in een Wevelgemse lagere school, een plaats waar kinderen zich veilig kunnen voelen en waar leerkrachten de beleidsmedewerkers konden ondersteunen bij het omgaan met kinderen met speciale noden.
- **Stem:** Kinderen en jongeren moeten toegang hebben tot passende informatie.
In het ‘Koersspel’: Kinderen krijgen bij de start van het spel basisinformatie over het ‘waarom’ en ‘waarvoor’. Vervolgens focust het spel op de manieren waarop hun alledaagse leven in de gemeente vorm krijgt en hun beleving ervan. Dat vormt de basisinformatie om mee verder te werken.
- **Publiek:** Volwassenen moeten op een respectvolle manier luisteren naar kinderen.
In het ‘Koersspel’: Begeleiders van het spel worden geacht respectvol om te gaan met de deelnemende kinderen en hun mening. Bij elk spelonderdeel is een vorm van datacaptatie voorzien. Dat zorgt er voor dat het niet louter om informatieverzameling gaat, maar dat betrokkenen bij lokale beleidsbeslissingen verder aan de slag kunnen gaan met de informatie, beleving en mening van kinderen die deelnamen aan het ‘Koersspel’.
- **Invloed:** Kinderen moeten niet altijd gelijk krijgen, maar het is belangrijk dat een passend gewicht wordt gegeven aan hun mening.
In het ‘Koersspel’: Mensen die het ‘Koersspel’ toepassen bij een groep kinderen, worden gestimuleerd om hen verder op de hoogte te houden van het beslissingsproces.

“Er zijn heel wat projecten lopende rond een kindvriendelijk beleid in Wevelgem. Ook onthardingsprojecten. Ze hebben hier geëxperimenteerd in een participatietraject met kinderen en dat was hier één van de eerste in hun soort. Het besef kwam dat de stem van kinderen en jongeren belangrijk was en dat ze dat wilden meenemen. Het is nog wat zoeken naar een implementatie in het beleid.” (Toon, Team Jeugd Wevelgem)

De evolutie van het louter voldoen aan de behoeften van kinderen naar daadwerkelijke betrokkenheid van kinderen bij het vormgeven van beleid, is merkbaar op verschillende beleidsniveaus. Zeker lokale ambtenaren en andere professionals die betrokken zijn bij kinderen zien het belang hiervan in.

Maar de goede bedoelingen van kindvriendelijk beleid brengen ook valkuilen met zich mee. Sacré e.a. (2018)[3] wijzen op het risico dat dergelijke categoriale benadering van kinderen leidt tot het negeren van individuele verschillen, zoals gezinscontext, financiële mogelijkheden, huisvesting, mentale en fysieke gezondheid, onderwijskansen, enzovoort. Kinderen worden dan te veel benaderd als homogene groep, waarbij men op zoek gaat naar universele oplossingen voor ‘het’ probleem van ‘de’ doelgroep. Zo komt men al te vaak tot aparte voorzieningen voor aparte leeftijdsgroepen of reduceert men kinderbetrokkenheid bijvoorbeeld tot het mee na denken over de inrichting van een speelplein.

Ook in de commerciële markt beschouwt men kinderen al te vaak als een aparte consumentengroep in een wereld van volwassenen. Denk maar aan het groeiende aanbod van kindvriendelijke restaurants, vakanties, huisdieren, spelterreinen, woningen, musea, ... Kinderen zijn echter niet te reduceren tot louter consumenten of begunstigden van beleid. Ze kunnen en moeten als volwaardige partner betrokken worden in het nadenken over hun gemeente of stad.

Kinderen kunnen vanuit hun leefwereld een diversiteit aan prioriteiten aanreiken. Waar traditioneel gedacht wordt dat kinderen kindvriendelijkheid vooral zien als voldoende spel en sport, hebben ze ook een mening en visie op andere, minder evidente thema's, zoals werkgelegenheid en dienstverlening van het OCMW.[4]

“De wensen van de kinderen zoeken we soms te ver. Bij de testfase in de school dachten we dat het iets heel speciaals moest zijn. Maar de kinderen [...] zijn soms content met heel kleine aanpassingen. Bijvoorbeeld een spiegel op straat omdat het verkeer dan wat veiliger is, dat ze kunnen zien welke auto er achter de hoek komt.” (William, Team Jeugd Wevelgem)

“Participatie is een fundamenteel recht van kinderen en jongeren en lokale besturen hebben hier een belangrijke rol in te vervullen omdat ze een grote invloed hebben op de directe leefomgeving van kinderen en jongeren. Kiezen voor participatief besturen betekent een klimaat scheppen voor participatie die bottom-up ontstaat en zelf eerlijke participatie-initiatieven opzetten. Het resultaat is een goed beleid voor, door én op maat van kinderen en jongeren.” (Bataljong)

UITGANGSPUNTEN VOOR KINDERPARTICIPATIE IN LOKAAL BELEID

“We gingen voor een kindvriendelijke gemeente gaan en niet persé voor het label. Maar vooral voor het proces daarnaartoe. Dat was de grote doelstelling binnen het Team Jeugd.” (Toon, Team Jeugd Wevelgem)

We zijn het eens met Bataljong[5] dat van alle beleidsniveaus waarbij kinderen betrokken zijn, lokale besturen en structuren het dichtst bij de leefwereld van kinderen staan. Op die manier zijn ze dus het best geplaatst om in te schatten hoe ze een beleid kunnen voeren met en voor deze kinderen. Kindvriendelijk lokaal beleid is echter moeilijk vast te leggen in objectieve criteria, maar moet en kan o.i. wel vertrekken vanuit een aantal **basisuitgangspunten**. Deze kunnen verschillen naargelang de context waarin kinderen betrokken worden bij lokaal beleid en de doelstellingen die men wil bereiken in specifieke praktijken van kinderbetrokkenheid.

Uitgangspunten die wij hierbij belangrijk vinden, zijn:

Kinderen zijn – net als iedereen - bewoners, gebruikers, passanten, ...

- Kinderen zijn meer dan te beschermen burgers-in-ontwikkeling: ze maken ook hier en nu deel uit van de gemeente of stad waar ze wonen en geven er mee vorm aan via hun alledaagse aanwezigheid en gebruik ervan.
- Het mag niet alleen gaan over wat ‘goed’ is voor kinderen. Kinderen verdienen kansen om mee en samen na te denken over wat ‘goed’ is voor een gemeente of stad en al haar bewoners en gebruikers. Het gaat dus niet alleen over kinderen, maar over de lokale context als geheel.
- *“Een gemeente die voor kinderen en jongeren aangenaam is om in te leven, is verkeersveilig, biedt ruimte voor spel en recreatie, ondersteunt ouders bij de opvoeding van hun kinderen, heeft aandacht voor het leefmilieu en beschikt over kwalitatieve en toegankelijke vrijetijdsinfrastructuur. Dat zijn stuk voor stuk zaken waar iedereen zijn voordeel mee doet.” (Bataljong)[6]*

(Kinder)participatie mogelijk maken is de eerste stap.

- (Lokale) beleidsbeslissingen mogen niet (alleen) gaan over kinderen in de publieke ruimte, in voorzieningen, op digitale fora, enzovoort. Het is essentieel dat deze tot stand komen met kinderen in deze contexten.
- Via kindparticipatie krijgen kinderen kansen om invloed uit te oefenen op de samenleving waarin ze leven.[7]
- *“Ik geloof in het woord van het kind. De leefwereld van kinderen sluit echt heel goed aan bij wat er leeft. Ik hoop dat we daar iedereen bewust kunnen van maken.” (Toon, Team Jeugd Wevelgem)*

Er bestaat geen standaardmodel voor kindvriendelijk lokaal beleid

- Er is geen standaarddraaiboek dat samenvat hoe een kindvriendelijke gemeente of stad eruit ziet of moet zien. In elke lokale context kan kindvriendelijkheid iets anders betekenen. Bovendien krijgt het ook verschillende invullingen voor verschillende groepen van kinderen, afhankelijk van de mogelijkheden waarover zij zelf en hun gezin beschikken.[9]
- *“Een lokaal bestuur moet investeren om ‘jong zijn’ op een juiste manier in beeld te brengen en voeling te krijgen en te houden met kinderen en jongeren en wat er bij hen leeft.” (Bataljong)[9]*

Kinderparticipatie is een gedeeld leerproces

- Kindvriendelijkheid is geen te bereiken toestand, maar wel een continu leerproces met een gedeeld karakter.
- *“Er waren al heel wat kindvriendelijke initiatieven [in Wevelgem], maar die hingen wat los van elkaar. De bereidwilligheid was er wel, maar nog niet de samenhang.” (Ward, Team Jeugd Wevelgem)*

In het ‘Koersspel’:

- Begeleiders, medewerkers, mensen die aan de slag gaan met de data, ... hebben allemaal een andere kennis. De rijkdom en het leerproces ligt in het samen leggen van al deze ervaringen en kennis.
- Kinderen worden via het ‘Koersspel’ gestimuleerd om op andere manieren naar hun gemeente te kijken. Via de dataverzameling en –captatie in dit spel krijgen andere betrokkenen – zoals begeleiders, ambtenaren, politici - de opgave om de eigen vooraf bepaalde kaders opzij te leggen en bereidheid te tonen om via de bril van de deelnemende kinderen en op nieuwe manieren naar de gemeente te kijken als ruimtelijke, sociale en symbolische realiteit.[10]

AMBITIES VOOR KINDERPARTICIPATIE IN LOKAAL BELEID: EEN OEFENING IN WEVELGEM ALS INSPIRATIE

In ons traject met de medewerkers van Team Jeugd van de Gemeente Wevelgem lieten we hen nadenken over hun ambities bij het betrekken van kinderen in het lokale beleid.

Ze kwamen tot een piramide van ambities, waarmee ze benadrukken dat niet elke ambitie even snel of op hetzelfde moment kan bereikt worden. De Wevelgemse jeugdwerkers tonen daarmee hun realiteitszin en tegelijk hun dromen op vlak van het geven van een stem aan kinderen in lokaal beleid.

De resultaten van dit denkproces geven we hier ter inspiratie visueel weer.

*“Een eye-opener was het hele proces achter het creëren van een methodiek. Soms klinkt het eenvoudiger dan het eigenlijk is.”
(Toon, Team Jeugd Wevelgem)*

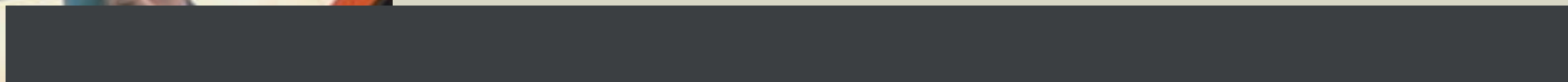

Vertrekken vanuit een lokale context

Met ervaringen met Team Jeugd in Wevelgem als inspiratie.

Als je aan de slag gaat rond sociale en/of ruimtelijke ingrepen in een gemeente of buurt, is het o.i. cruciaal om (in)zicht te hebben in deze gemeente of buurt. Dat de context waarin men intervenueert belangrijk is, is immers alom bekend en aanvaard. Wij beogen hierbij een 'werken met de context'[11], wat betekent dat we:

- vertrekken vanuit bestaande (sociale en ruimtelijke) processen;
- de context benaderen als een reflectie van de geschiedenis van een gemeente of buurt;
- de voorgeschiedenis, identiteit en mogelijkheden van de betrokken gemeente of buurt als insteek gebruiken voor interventies;
- niet alleen rekening houden met de context, maar deze als startpunt en focus nemen van interventies;
- het mobiliseren en versterken van het bestaande (sociaal) potentieel van de betrokken gemeente of buurt steeds voor ogen houden.

Een lokale context in al haar verschillende dimensies in beeld brengen biedt een invalshoek om op zoek te gaan naar thema's waarbij kinderen kunnen betrokken worden én naar manieren waarop dit concreet vorm kan krijgen. Ze houdt rekening met het verleden, het heden en de toekomst en toont relaties tussen de lokale context en grotere gehelen, zoals de regio en omliggende steden en gemeenten.

Omdat lokale contexten voortdurend in verandering en beweging zijn, kan een contextanalyse onmogelijk gereduceerd worden tot een eenmalige of statische activiteit. Een voortdurende alertheid voor kenmerken en veranderingen is daarom cruciaal. Het gaat als het ware om een dynamische opbouw van kennis, waarbij een contextanalyse een eerste momentopname is om het DNA van een gemeente of buurt in de vingers te krijgen.

In het boek 'Van plek naar gedeelde wij~k' presenteren De Brauwere e.a. (2020)[12] een mogelijke manier om een **analyse van een lokale context** uit te voeren. Een contextanalyse krijgt daarbij vorm in verschillende lagen, waarbij elke laag een deeltje van de lokale context in beeld brengt. Deze lagen kunnen in een verschillende volgorde uitgevoerd worden en – afhankelijk van de vooropgestelde doelen – is een grotere focus op de ene of andere laag mogelijk aangewezen. In het kader van deze publicatie selecteerden we deze lagen van contextanalyse die het meest relevant zijn voor het uitwerken van een visie en methodieken m.b.t. het betrekken van kinderen in lokaal beleid.

Om een toolbox voor het betrekken van kinderen bij beleid in Wevelgem te ontwikkelen, hadden we gedurende het hele traject met de Wevelgemse jeugdwerkers aandacht voor de context(analyse) van hun gemeente.

We benoemen en verduidelijken in deze publicatie elke laag van contextanalyse en maken deze vervolgens concreet door ze toe te passen op Wevelgem. We ambiëren hierbij geen volledig en sluitend beeld van de gemeente Wevelgem, maar wel inspiratie om in de eigen lokale context aan de slag te gaan met dergelijke analyse. Om van daaruit in de lokale context passende visies en methodieken uit te (kunnen) werken om kinderen te betrekken bij het beleid.

EEN KADER VOOR LOKALE CONTEXTANALYSE [13]

Laag 1: Blik op de kaart

Een overschouwende blik op een kaart toont waar de gemeente of buurt zich bevindt en welke fysieke grenzen er zijn. Het brengt het stratenpatroon, grenzen en eventuele open ruimtes in beeld.

Laag 2: Blik op de cijfers

Deze laag gaat over kwantitatieve gegevens van de gemeente of buurt. Cijfers geven een indicatie van het aantal mensen, het soort huizen dat je er terugvindt, of het om een eerder rijke of armere omgeving gaat, welke etnisch-culturele diversiteit aanwezig is, enzovoort.

Valkuil in deze laag is een visie waarin cijfers alles zouden zeggen. Cijfers geven echter maar een deel van de realiteit, tonen geen achterliggende verhalen en perspectieven en zijn niet altijd gemakkelijk te vinden. De nadruk in deze laag mag daarom nooit op een absoluut, exhaustief cijfermatig plaatje liggen en de verzamelde gegevens dienen te worden verbonden met andere gegevens uit de contextanalyse.

Laag 3: Op zoek naar verhalen en beelden

Hierbij gaat het om het op zoek gaan naar de identiteit en beleving van de gemeente of buurt. Een zoektocht in kranten en andere documentatie geeft informatie over het imago en de publieke beeldvorming. Foto's en afbeeldingen leveren een zicht op de geschiedenis en sfeer en op belangrijke veranderingen.

Laag 4: Op zoek naar diensten en organisaties

Stilstaan bij het aanwezige sociale, economische en culturele weefsel van de gemeente of buurt vormt de focus in deze laag. Het gaat hierbij om een zoektocht naar belangrijke actoren, zoals scholen, sociale organisaties, religieuze voorzieningen, lokale verenigingen, handelaars, en dergelijke. Ook evenementen en terugkerende activiteiten vormen onderwerp van deze laag.

Laag 5: Wandelend op verkenning

Zelf op verkenning gaan in een gemeente of buurt geeft een rijkdom aan informatie. Niet alleen stenen en mensen komen in beeld, maar ook geuren, geluiden en andere onverwachtse zaken. Dit hele gamma geeft een rijk en genuanceerd beeld. Het plaatst alle andere informatie – zoals kaartgegevens, cijfers, materiaal uit de media, ... – in een breder perspectief. Hierbij variëren op vlak van dag in de week, tijdstip en weersomstandigheden is cruciaal om de genuanceerdheid van de lokale context te kunnen observeren en ervaren.[14]

CONTEXTANALYSE IN WEVELGEM: WEVELGEM IN HET KORT

De contextanalyse die we in Wevelgem uitvoerden stond volledig in functie van de te ontwikkelen methodieken om kinderen bij het lokale beleid te betrekken. Ze geeft met andere woorden zeker **geen volledig beeld van de gemeente, maar toont waar mogelijke aangrijpingspunten zijn voor visie en werkwijze bij kinderpacticatie in deze lokale beleidscontext.**

“Wevelgem is een warme gemeente. We proberen een gemeente te zijn voor iedereen.” (Ward, Team Jeugd Wevelgem)

Wevelgem bestaat sinds 1977 uit **drie deelgemeenten**: Wevelgem, Gullegem en Moorsele.

Wevelgem

Gullegem

Moorsele

Kaarten van Wevelgem bestaan er in verschillende vormen en verschillende thema's. Afhankelijk van waar je focus ligt, kan je kiezen voor een kaart die de gemeente situeert in België of Vlaanderen of eerder een kaart van de omliggende regio. Ook stratenplannen of meer geïllustreerde kaarten kunnen een beeld geven van stratenpatronen, open ruimtes, grenzen, betekenisvolle gebouwen en plekken, enzovoort.

"Voor ik werkte in Wevelgem had ik een beeld van Wevelgem is eigenlijk de straat tussen Menen en Kortrijk. Dat is het. Maar door in Wevelgem te werken merk je dat er eigenlijk heel veel meer is. Het is veel meer dan die steenweg. Er is een verkeerd beeld dat heel veel mensen hebben dat het een doorrijgemeente is." (William, Team Jeugd Wevelgem)

We presenteren hieronder drie kaarten[15] van Wevelgem (en omgeving). Voor gedetailleerde stratenplannen kan je terecht op wevelgem.lokaal.be. Daar kan je digitaal inzoomen op bepaalde buurten of straten van de gemeente. [16]

Een ideale bron voor **cijfergegevens** van een Vlaamse gemeente of stad – en dus ook van Wevelgem – is de ‘Gemeente-Stadsmonitor’ die ter beschikking wordt gesteld door het Agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse Overheid[1]. Aangezien we het met het Team Jeugd van Wevelgem hadden over mogelijkheden tot het betrekken van kinderen bij lokaal beleid, kozen we voor de weergave van een aantal cijfergegevens van Wevelgem die in dit kader relevant zijn of kunnen zijn. In functie van specifieke doelstellingen m.b.t. (kinder)participatie in lokaal beleid, is het mogelijk om via de Gemeente-Stadsmonitor andere en/of bijkomende gegevens op te zoeken. Dat kan gaan om algemene gegevens van de gemeente of stad, maar ook om gegevens rond de thema’s ‘wonen’, ‘werken & leren’, ‘leven’ en ‘lokaal bestuur’.

Andere digitaal consulteerbare bronnen voor cijfergegevens van een gemeente of stad, zijn onder andere:

- <https://provincies.incijfers.be/dashboard/dashboard/>
- <https://allecijfers.be/gebieden/>

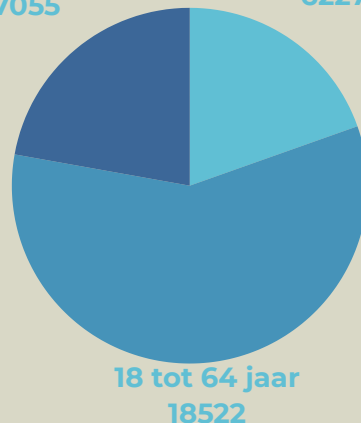
WEVELGEM IN CIJFERS*

- 31 795 inwoners
- 297 geboortes in 2022
- Bevolkingsdichtheid = 812 inwoners/km²

65 en ouder
7055

0 tot 17 jaar
6227

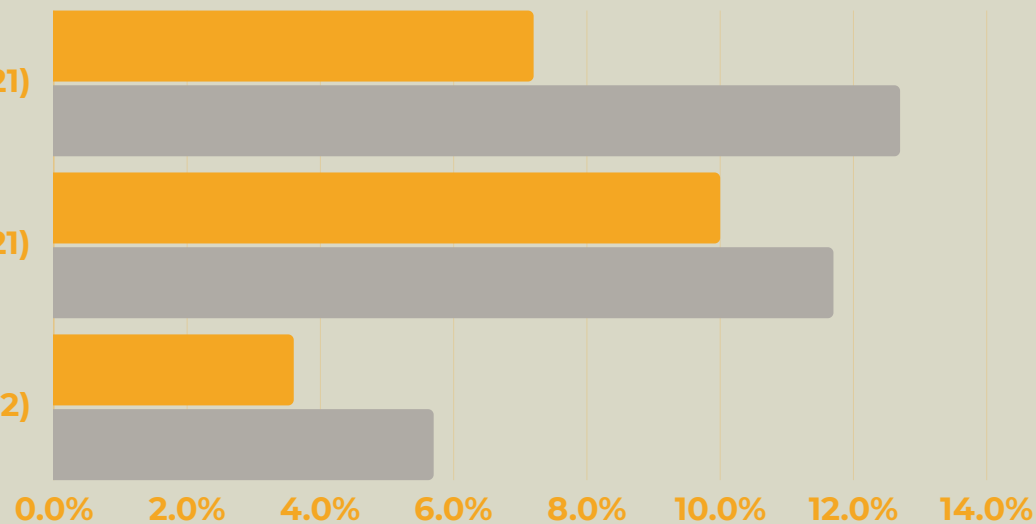
- **Bebouwingsgraad (2022): 44.9%**
- **Aandeel van bebouwde oppervlakte met woonfunctie (2022): 68%**

Aantal kinderen geboren in kansarm gezin (2021)

Vroegtijdige schoolverlaters (2021)

Werkzoekendengraad (2022)

■ Wevelgem ■ Vlaams Gewest

Verhalen en beelden over en van Wevelgem zijn in tal van kranten en tijdschriften verschenen, er bestaan Facebookgroepen van en voor bewoners van Wevelgem (of deelgemeenten), talrijke oude en recente affiches tonen activiteiten in Wevelgem, enzovoort. Via deze weg kregen we een beeld van de identiteit en beleving van de gemeente.

In 2021 verscheen bovendien een lijvig boek van de hand van Wevelgemnaren Ludo Vanhove en Jules en Lieven Vervenne[17]. Zij beschrijven daarin de geschiedenis van de deelgemeente Wevelgem tot aan de fusie van 1977, toen de gemeente werd uitgebreid met Moorsele en Gullegem.

Opvallend bij al deze publicaties, websites en affiches zijn de sociale acties en medemenselijkheid in Wevelgem enerzijds en de populariteit van de wielervedstrijd Gent-Wevelgem.

Een greep uit dit arsenaal aan verhalen en beelden:

Voorbeelden krantenartikels [18]

**Het driegeslacht
geschiedschrijvers van
Wevelgem: “Blij dat het eindelijk
af is”**

**Ze hebben veel tegenslag
gekend, maar nu zijn Jérôme
en Agnes samen 200 jaar: “We
geven nog elke dag ne pieper”**

Voorbeelden Facebookgroepen [19]

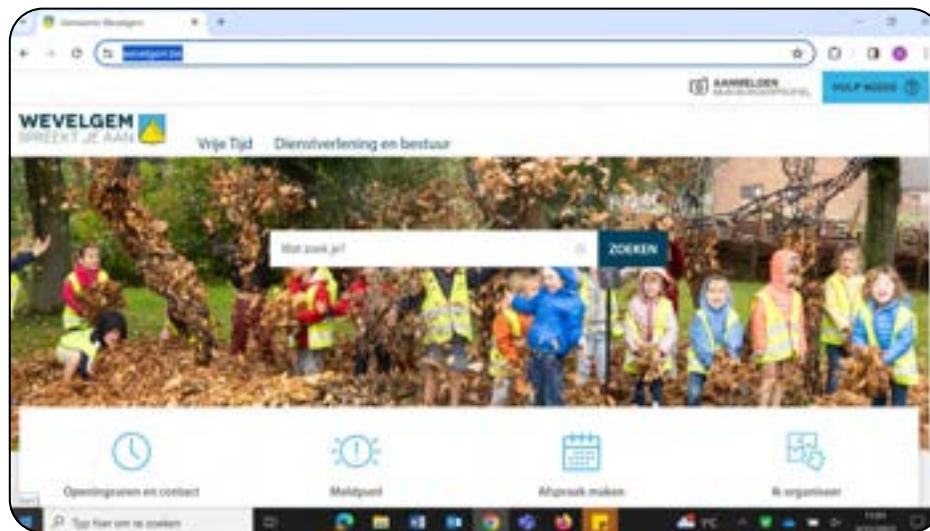

Er zijn heel wat **diensten en organisaties** van en in Wevelgem. De website van de gemeente[21] is een goede bron om het aanbod, namen en contactgegevens terug te vinden. Via de Sociale Kaart[22], aangeboden door Departement Zorg van de Vlaamse Overheid, kan je je een goed beeld vormen van het (welzijns)aanbod in Wevelgem en andere gemeenten of steden. Afhankelijk van het doel van de contextanalyse, kan je via andere wegen – zoals andere websites, het befragen van personen, enzovoort – op zoek gaan naar andere diensten of organisaties.

In het kader van het uitwerken van een kindvriendelijk(er) beleid in Wevelgem, was het voor ons bijvoorbeeld interessant om op zoek te gaan naar scholen, jeugdbewegingen, enzovoort in de gemeente en regio.

“Ik vind Wevelgem een zeer actieve gemeente. Elke hobby, elke activiteit die je wilt doen kan je in eigen gemeente doen. Een zeer druk verenigingsleven. Er is een industriezone. Voor elk wat wils in Wevelgem. Je kan werken, ontspannen in je gemeente. Er is ook groen, natuur. In de week kan je gaan werken, zaterdag kan je ontspannen en de zondag kan je gaan wandelen. Alles in één gemeente. Voor een kleine gemeente is er heel veel aanbod.” (William, Team Jeugd Wevelgem)

[23]

Wandelend de gemeente verkennen, leverde ons een pak 'andere' informatie op over Wevelgem. We ervoeren de levendigheid aan diverse schoolpoorten op het einde van de lesdag, we zochten zelf onze weg langs wegenwerken en werden daarover aangesproken door bewoners en andere passanten, de sfeer in de periode van de wielervedstrijd Gent-Wevelgem was voelbaar in de straten, we observeerden de omgeving van jeugdlokalen, de fysiek-ruimtelijke afstanden in de gemeente werden duidelijk door de drie deelgemeenten (Wevelgem, Gullegem en Moorsele) te bezoeken, enzovoort. Deze rijkdom aan beelden en ervaringen gaven mee voeding aan de manieren waarop we Team Jeugd van de gemeente stimuleerden om doelstellingen en ambities te formuleren voor kindvriendelijk beleid in hun gemeente. Ze gaven bovendien inspiratie om mee na te denken over methodieken voor het betrekken van kinderen bij lokaal beleid, het uittesten van deelmethodieken en het finaliseren van het 'Koersspel' als tool daarvoor.

Greet De Brauwere

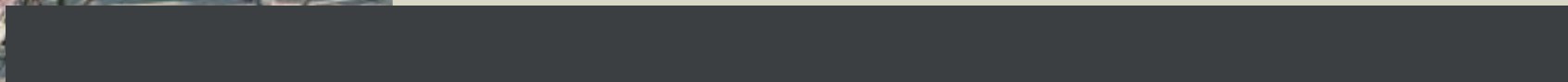
Greet De Brauwere

Aan de slag met kinderen in een lokale context

**i.s.m. Toon Deprez, William Devoldere en Ward Schoutteten
van Team Jeugd, Gemeente Wevelgem**

“Overheden en organisaties vinden steeds vaker dat ze kinderen en jongeren 'moeten' betrekken bij de beslissingen die hen aanbelangen. Voor sommigen is dat 'moeten' effectief een wettelijke verplichting. Voor anderen is het een principiële keuze om kinderen en jongeren te erkennen als medeburgers. Eenmaal die keuze gemaakt, rijst al snel de vraag hoe kinderen en jongeren te betrekken.”(Demos)[24]

Met dit ‘Koersspel’ willen we praktijkwerkers, beleidsmensen en andere betrokkenen **inspireren om lokaal beleid voor en met kinderen participatief aan te pakken**.

Als je zelf aan de slag gaat met dit spel, kan je aan de hand van het spelbord en de activiteitenfiches samen met kinderen verkennen:

- wat hun gemeente, stad of buurt volgens hen (in de toekomst) nodig heeft;
- hoe ze hun gemeente, stad of buurt dagdagelijks beleven en gebruiken;
- wat ze zelf belangrijk vinden voor kinderen, andere bewoners en gebruikers in hun gemeente, stad of buurt.

Dit ‘Koersspel’ vermijdt dat kinderen dromerige beelden creëren met zwembaden en pretparken in hun straat. Het richt zich op de alledaagse belevingen van kinderen en hoe zij hun burgerschap ontwikkelen en vormgeven door middel van dagdagelijkse activiteiten. Om die reden is dialoog over aangebrachte items in het spel cruciaal.

De basisontwikkeling van het spel gebeurde tijdens een vormingstraject met jeugdwerkers van de Gemeente Wevelgem, vandaar de link met de koers (cfr. contextanalyse).

Het participatiespel bestaat uit:

- Een basisspelbord;
- Een puntensysteem met puzzels;
- Twee soorten activiteitenfiches: algemene fiches en fiches i.f.v. informatieverzameling en dialoog m.b.t. lokaal beleid.

Elke **activiteitenfiche** is zo opgemaakt dat enerzijds kan beslist worden of de fiche relevant is voor de vooropgestelde doelstellingen en anderzijds snel duidelijk is wat nodig is om de activiteit uit te voeren. Daarom bestaat elke fiche uit dezelfde elementen:

- Naam van de activiteit;
- Aanduiding op het spelbord (aanpasbaar afhankelijk van de context);
- Focus van de activiteit;
- Beoogde informatie;
- Concrete opdracht (met instructies voor de deelnemende kinderen);
- Gegevensverzameling (datacaptatie);
- Benodigd materiaal.

Bij elke fiche is bovendien plaats gelaten om **eigen notities, tekeningen, foto's, enzovoort** bij te houden. Op die manier zet deze publicatie je aan om voldoende aandacht te besteden aan het bijhouden van de gegevens en kan je achteraf terug kijken wat je tijdens of net na het spel belangrijk vond.

Het spel kan verder aangepast worden op basis van:

- De (lokale) context waarin het gespeeld wordt;
- De doelstellingen die men ermee wil bereiken;
- De praktijk waarin het gespeeld wordt (bv. een school, jeugdbeweging, tijdens een speelpleinwerking, ...).

Als het door eventuele beperkingen in tijd of om andere redenen bijvoorbeeld niet mogelijk is om het volledige 'Koersspel' te spelen, kunnen activiteitenfiches ook afzonderlijk ingezet worden bij specifieke (beleids)items waarbij men de stem van kinderen een plaats wil geven.

NOG ENKELE TIPS VOOR JE MET HET SPEL AAN DE SLAG GAAT

“Als vanzelfsprekend bestaat een participatief beleid uit meer dan een sterke methodiek. Een gedragen visie op participatief beleid, een gedegen begeleider, een open communicatiestijl.” (Opgroeien)[25]

- Vertrek steeds vanuit een **visie** op kinderen in lokaal beleid en daarbij horende ambities. Installeer van bij de start en gedurende het volledige traject een ‘mindset’ die tegelijkertijd openheid én voldoende duidelijkheid creëert om hierover in dialoog te (blijven) gaan.
- Formuleer voor welke **doelstelling(en)** je het spel of activiteitenfiches concreet wil inzetten.
- Zie het **niet té groot**: participatie kan klein beginnen of een kort participatiemoment kan je lokaal beleid al versterken.
- Leg de **gegevensverzameling en informatie-opvolging** op voorhand vast:
 - Wie houdt de gegevens bij?
 - Voor wie zijn de gegevens interessant en/of wie heeft ze nodig?
 - Wie gaat verder met de gegevens aan de slag?
- Besteed ook aandacht aan de **nazorg**:
 - Hoe worden de deelnemende kinderen op de hoogte gehouden van wat er met hun informatie gebeurt?
 - Wie is verantwoordelijk voor de nazorg?
- Breng het proces en de resultaten **in de aandacht** in je lokale context:
 - Op die manier kan je collega’s en andere betrokkenen ertoe aanzetten om met de verzamelde gegevens ook effectief aan de slag te gaan.
 - Door de ervaringen te delen kunnen andere actoren gestimuleerd worden om mee na te denken hoe ze (lokaal) beleid niet alleen voor, maar zeker ook mét kinderen kunnen vorm geven.

Het koersbord

Dit spel is geschikt voor:

- Kinderen van 7 tot 12 jaar.
- Groepen van max. 20 kinderen.

Benodigd materiaal algemeen:

- Spelbord, pionnen en (grote) dobbelsteen.
- Puzzel per deelnemend team.
- Stiften, stylo's, potloden, ...
- Touwen om aan de muur of over het lokaal te hangen. Aan deze touwen worden resultaten van het spel gehangen.
- Wasspelden en nietjes. Deze dienen om de resultaten aan de touwen te hangen.
- Een fototoestel (smartphone of polaroidtoestel).
- Enkele kaartspelen.

ALGEMEEN CONCEPT

Baseline

De Wevelgemse jeugdwerkers gaven het 'Koersspel' een baseline: **"Wevelgem zet koers naar een gemeente waarbij kinderen mee op kop rijden."** Je kan zelf ook een baseline kiezen die als slogan kan uitgehangen worden in het lokaal waar de activiteit doorgaat.

Waarvoor kan het koersbord gebruikt worden?

In deze publicatie geven we alle instructies in functie van wat een buurt volgens kinderen nodig heeft. Het doel is daarbij om de buurt in beeld te brengen zoals ze alledaags beleefd en gebruikt wordt door de betrokken kinderen. Daaruit kan je zelf en/of met je collega's informatie halen op vlak van sociaal-ruimtelijke aspecten in (lokaal) beleid. Het gebruik van het spelbord is aanpasbaar aan context en doelstellingen (cfr. supra).

Tips:

- Pas de grootte van het spelbord aan aan de groepsgrootte.
- Achteraan deze publicatie vind je een spelbord zonder achtergrond. Je kan deze gebruiken om de achtergrond aan te passen aan de (lokale) context waarin je het spel wil gebruiken.

WAT IS ALGEMEEN VAN TOEPASSING - ONGEACHT DOELSTELLIGEN EN CONTEXT?

De inkleding

- Kies voor een lokaal dat groot genoeg is voor de groep deelnemende kinderen. Creëer daarbij ook fysiek ruimte door bijvoorbeeld stoelen en tafels aan de kant te schuiven of te groeperen aan de zijkanten van het lokaal.
- Als je het spel in een open ruimte speelt, baken dan visueel af waar de activiteit doorgaat.
- Zorg voor een inkleding van het lokaal in het thema van het spelbord. Bij het 'Koersspel': bijvoorbeeld affiches van wielervedstrijden, een fiets, bidons, kegels, fluo hesjes, seingeversmateriaal, start- en/of finishvlag, enzovoort.
- Draag als begeleiding het thema van het spel uit. Bij het 'Koersspel': bijvoorbeeld wielrennerstruitje, petje, fietsbril, fluo hesje, enzovoort.

Het spelbord en de pionnen

- In deze publicatie is het 'Koersspel' aangepast aan de context van Wevelgem: een plattegrond of vlaggen van de gemeente met daarop een fietspad. Dit roept onmiddellijk het thema op bij deelnemende kinderen. Het spelbord kan aangepast worden aan andere contexten door de achtergrond en het te doorlopen circuit aan te passen.
- Maak het spelbord voldoende groot zodat kinderen zicht hebben op het spel.
- Je kan kiezen voor gewone gekleurde pionnen. De pionnen bij het 'Koersspel' zijn fietsjes.

Het scoresysteem

- Puzzel per deelnemend team. In het geval van het 'Koersspel' staat op de puzzel een foto van vlaggen van Wevelgem met daarbovenop een fiets. (zie bijlage)
- Wat op de puzzel staat afgebeeld, kan aangepast worden.

Toestemming voor foto's als aandachtspunt

- Gedurende het spel is het interessant om foto's te nemen in functie van gegevensverzameling, maar ook om de aanpak te delen met collega's en diverse stakeholders.
- Check steeds of ouders of opvoeders de toestemming gaven om kinderen te fotograferen. Anonimiseer waar nodig.
- Leg ook aan de deelnemende kinderen uit waarom je foto's neemt en waar je ze voor wilt gebruiken.

HOE GA JE VAN START?

Geef eerst een duidelijke **uitleg** aan de deelnemende kinderen:

- Zorg dat ze weten waarom ze dit spel spelen, wat met de informatie zal gebeuren, enzovoort.
- Leg het concept van het spel uit.

Verdeel de groep deelnemende kinderen in teams van 4 tot 5 kinderen.

- Zorg voor maximum vier deelnemende teams.
- Je kan daarbij kiezen voor een methodiek die past bij het spelconcept. [Bij het 'Koersspel' bijvoorbeeld een ander petje per team.](#)
[Elk team kan ook een andere kleur T-shirt krijgen o.d.](#)

Leg uit hoe het spel concreet gespeeld zal worden:

- Elk team heeft een pion.
- Elk team mag om beurt met de dobbelsteen gooien.
- Rode vakjes gelden voor iedereen. Elk team neemt deel aan deze activiteit en kan een puzzelstuk verdienen.
- Als een team op een rood vakje komt dat al gespeeld is, moet dit team één vakje achteruit.
- Witte vakjes gelden enkel voor het team dat op dit vakje terecht komt.
- Als geen enkel team op een bepaald soort vakje (bv. De Moeren) stopte, kan dit op het einde nog gespeeld worden voor extra puzzelstukken.
- Met de puzzelstukken kan een figuur gevormd worden.

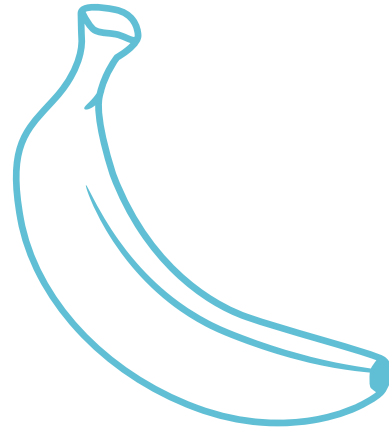
Belangrijk om te vermelden: het spel is bedoeld om in dialoog te gaan over de gemeente of buurt. **Winnen is dus niet het hoofddoel.** De puzzel is een beloning en vormt een rode draad doorheen het spel.

HOE EINDIGT HET SPEL?

- **Als een team het laatste vakje bereikt, stopt het spel.**
- De teams krijgen dan de opdracht om hun puzzel zo goed mogelijk te maken.
- **Ontbrekende puzzelstukken** kunnen verdiend worden via kleine opdrachtjes. Bijvoorbeeld:
 - Alle teamleden moeten gedurende dertig seconden op één been staan.
 - Zing als team een liedje.
 - Zeg het alfabet van achter naar voor op. Elk teamlid moet daarbij om beurten een letter zeggen.
 - Noem vijf voorwerpen (in het thema van het spel) die een groene kleur hebben (of blauwe, rode, gele, zwarte, ...).
- Nadat alle puzzels gemaakt zijn, kan je van elk deelnemend team **een foto** maken.
 - Als je daarvoor een Polaroid camera gebruikt hebben de kinderen meteen een herinnering aan het spel.
 - Je kan er ook voor kiezen om de foto's op een later tijdstip te bezorgen. Bijvoorbeeld bij een terugkoppeling van wat er met hun inbreng is gebeurd.
- Maak eventueel (kort) tijd voor een **nabespreking**:
 - Hoe hebben de kinderen het spel beleefd?
 - Wat vonden ze leuk; wat moeilijk, wat minder leuk,... ?
 - Wil iemand nog iets kwijt over het thema?

Bevoorrading

Het team dat als eerste voorbij dit vakje komt, krijgt een puzzelstuk.

Alle kinderen krijgen op dat moment ook een tussendoortje (drankje + koek of stuk fruit).

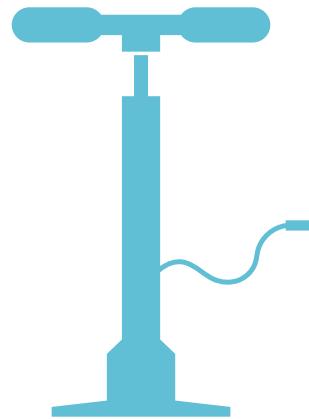
Bergop

Je team vertraagt.
Ga twee vakjes achteruit.

Bergaf

**Je team versnelt.
Je mag nog eens gooien.**

Materiaalpost

Je team krijgt een extra puzzelstuk.

Valpartij

Pech!

Je team moet een puzzelstuk terug afgeven.

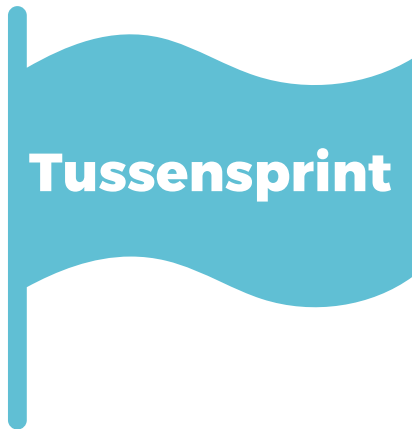
Valpartij

Je team mag deze ronde niet meedoen en maakt dus geen kans op een puzzelstuk.

Wieltjesplakken

**Dit geeft een boost! Je mag een ander team kiezen en bij hun volgende beurt samen met hen vooruit gaan.
(Dus: het aantal ogen dat ze gooien mogen jullie ook vooruit gaan.)**

Tussensprint

Wedstrijdje tussen alle teams.
Het winnende team krijgt een puzzelstuk.

Mogelijke tussensprints

De renner/ster met de beste benen.

Elk team kiest de renner/ster met de beste benen.

- Spel: Muurzitten
- Instructies: Ga met je rug tegen de muur staan en laat je rustig naar beneden zakken tot je benen in een hoek van 90 graden staan. Wie het langst zo kan blijven staan, wint het wedstrijdje. Zijn/haar team krijgt een puzzelstuk.

De renner/ster met de beste tactiek.

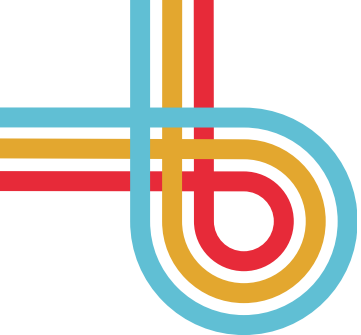
Elk team kiest de meest tactische renner/ster.

- Spel: Blad-steen-schaar
- Instructies: Team 1 speelt tegen team 2. De winnende renner/ster gaat door. Die speelt tegen team 3, enzovoort. Het team van de renner/ster die laatst overblijft krijgt een puzzelstuk.

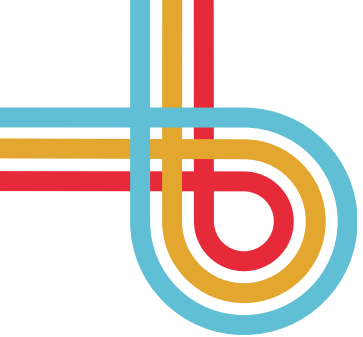
De renner/ster die het handigste is.

Elk team kiest de handigste renner/ster.

- Spel: Kaarten stapelen
- Instructies: Elke deelnemer/ster krijgt een spel kaarten. Stapel de kaarten in een piramide. Je mag pas starten bij het startschot en krijgt twee minuten. Het team van de persoon die de meeste kaarten in zijn/haar piramide stapelde krijgt een puzzelstuk.

**Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten.
Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.**

Straatnamen

FOCUS

- denk
- dialoog

WAT WILLEN WE TE WETEN KOMEN

- Wat is voor kinderen belangrijk in hun buurt?
- Wat vinden kinderen aangenaam in hun buurt?
- Wat zijn tekorten die kinderen in hun buurt ervaren?

OPDRACHT

Elk kind krijgt een straatnaambordje.

Instructies:

- Welke straatnaam verdient je buurt? Noteer deze naam op het straatnaambordje.
- Aan de achterkant mag je schrijven waarom je dat vindt.

Hang de straatnaamborden aan een muur of op een bord. Teams die klaar zijn krijgen een puzzelstuk.

DATAAPTATIE

Welke informatie willen we zeker bij houden?

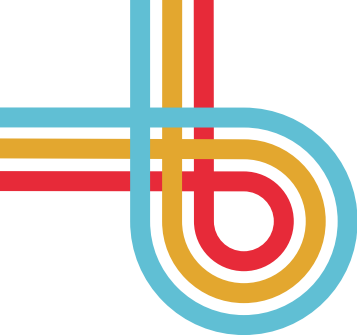
- Voorgestelde straatnamen
- Redenen voor keuze straatnamen

Op welke manier(en) houden we deze informatie bij?

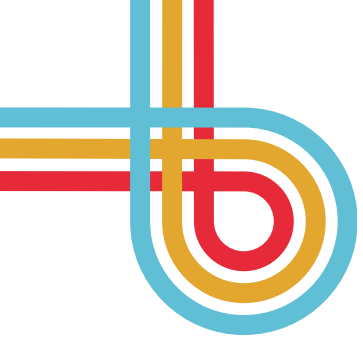
- Scan of foto van elk straatnaambord.
- Bestand met twee kolommen: straatnaam - motivatie.
- Clustering straatnamen (bv. cluster dieren, cluster mensen, cluster sport en spel, cluster voorzieningen, enz.).

BENODIGD MATERIAAL per kind

- Straatnaambordje
- Stylo of potlood

Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten. Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.

Standbeelden

FOCUS

- denk
- teken
- dialoog

WAT WILLEN WE TE WETEN KOMEN?

Wat zijn belangrijke personen en/of voorwerpen in de woon-, school- of speelomgeving van kinderen?

OPDRACHT

Elk team krijgt een wit blad papier (formaat A3).

Instructies:

- Stel jullie voor dat de burgemeester vraagt welk standbeeld er in deze buurt mag geplaatst worden. Hoe zou dat standbeeld er dan uit moeten zien? Je kan denken aan personen, groepen van mensen, voorwerpen of andere dingen.
- Bespreek in je team welk standbeeld de buurt verdient.
- Teken dit standbeeld.
- Schrijf er onder waarom jullie voor dit standbeeld kozen.

Elk team mag de standbeeldtekening ophangen en krijgt daarvoor een puzzelstuk.

DATAAPTATIE

Welke informatie willen we zeker bij houden?

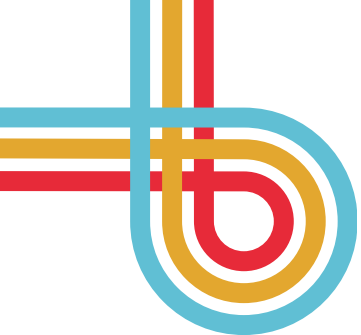
- Voorgestelde standbeelden (foto + naam)
- Redenen voor keuze

Op welke manier(en) houden we deze informatie bij?

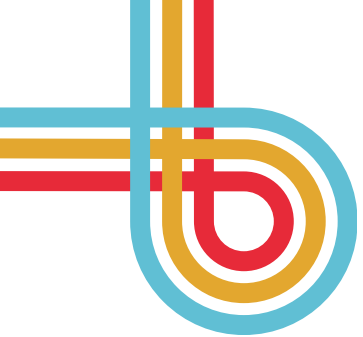
- Scan of foto van elke tekening.
- Bestand met twee kolommen: gekozen standbeeld – motivatie.
- Clustering standbeelden (bv. cluster dieren, cluster mensen, cluster sport en spel, cluster voorzieningen, enz.).

BENODIGD MATERIAAL per team

- A3-blad
- Stiften, potloden

**Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten.
Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.**

Dopingcontrole

FOCUS

- doe
- dialoog

WAT WILLEN WE TE WETEN KOMEN?

De visie van de kinderen op diverse thema's in de buurt.

OPDRACHT

Elk team krijgt een drinkbidon (niet doorzichtig), een spuit en een doorschijnende kan of grote beker. Centraal staan twee kannen met vloeistof: één met een gele vloeistof en één met een blauwe vloeistof.

Instructies:

- Ik noem een thema m.b.t. deze buurt.
- Als jullie team daar positief over is, neem dan meer gele vloeistof. Als jullie team daar negatief over is, neem dan meer blauwe vloeistof.
- Belangrijk: overleg éérs in je team en neem dan pas de vloeistof.
- Spuit de vloeistof in jullie bidon.
- Kruis op jullie dopingkaartje aan hoeveel gele en hoeveel blauwe vloeistof jullie namen bij elk thema.
- Mogelijke thema's (afhankelijk van de te verzamelen informatie): de speelmogelijkheden/ sportmogelijkheden/ mobiliteit/sociale contacten (bv. zeggen de mensen goeiedag, kennen de mensen elkaar, ...)/natuur/ winkels en horeca enz. in deze buurt.

Instructie als alle thema's aan bod zijn gekomen:

- Giet de bidon leeg in de doorschijnende kan.
- Wat zien jullie? Is de vloeistof licht of donker groen? Hoe donkerder groen, hoe negatiever jullie zijn over de thema's.
- Zijn jullie verwonderd/akkoord over het resultaat?
- Vergelijk ook eens tussen de ploegen: bij welk team is de kleur het lichtste, bij welke het donkerste?

DATAAPTATIE

Welke informatie willen we zeker bij houden?

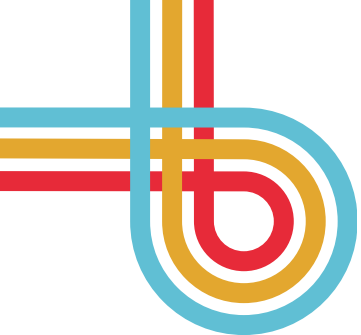
- De mate van tevredenheid per thema.
- De totale tevredenheid.

Op welke manier(en) houden we deze informatie bij?

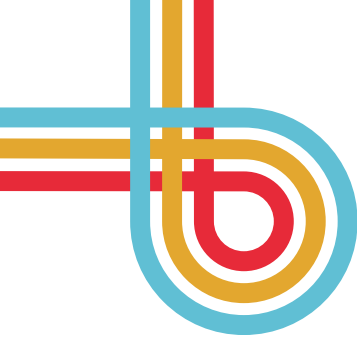
- Scan of foto van de ingevulde kleurenfiches.
- Foto van elke kan of beker (eventueel met het team erbij).

BENODIGD MATERIAAL per team

- Een bidon (niet doorzichtig)
- Een spuit
- Kleurfiche voor elk thema
- Een stift, stylo of potlood
- Doorschijnende beker of kan

**Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten.
Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.**

Supportersvlaggen

FOCUS

- denk
- doe
- teken

WAT WILLEN WE TE WETEN KOMEN?

Wat vinden de kinderen positief aan de buurt?

OPDRACHT

Elk kind krijgt enkele papieren vlaggetjes.

Instructies:

- Je mag supporter zijn van deze buurt.
- Denk na wat je positief vindt aan deze wijk.
- Dat mag je op de vlaggetjes tekenen of schrijven.
- Als je klaar bent, hangen we de vlaggetjes aan het touw. Zo maken we een vlaggenketting.

DATAAPTATIE

Welke informatie willen we zeker bij houden?

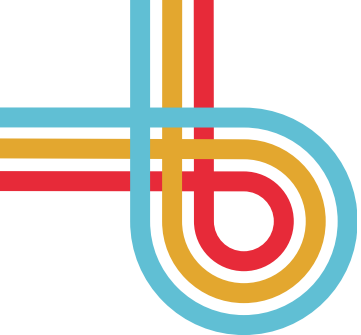
- Aspecten die de kinderen positief vinden aan de buurt.

Op welke manier(en) houden we deze informatie bij?

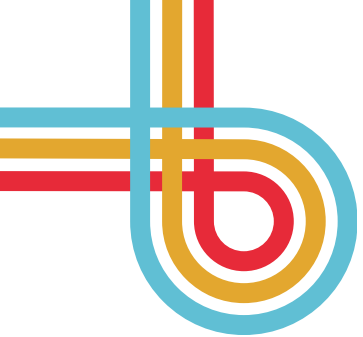
- Scan of foto van elk vlaggetje en/of vlaggenkettingen.
- Bestand met de antwoorden op de vlaggetjes (bij tekening zelf verwoorden wat er staat).
- Clustering antwoorden (bv. cluster mobiliteit, cluster mensen, cluster sport en spel, cluster voorzieningen, cluster natuur, enz.).

BENODIGD MATERIAAL

- Papieren vlaggetjes
- Stiften, stylo's, potloden
- Touwen en wasknijpers (zie algemene inkleding lokaal)

Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten. Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.

Kemmelberg

FOCUS

- denk
- doe
- dialoog

WAT WILLEN WE TE WETEN KOMEN?

Wat vinden de kinderen negatief of minder positief aan de buurt?

OPDRACHT

De kinderen werken per team.

Instructies:

- Jullie werken samen als team.
- De Kemmelberg is zwaar voor de renners. We noemen dat een hindernis.

Deel 1:

- Denk samen na over wat er niet zo fijn is in deze buurt of wat jullie negatief vinden in deze buurt.
- Schrijf dit in één of enkele woorden op de fiches.
- Kleef de fiches op de blokken.

Deel 2:

- Stapel jullie blokken: onderaan het minst negatieve van de buurt, bovenaan het meest negatieve.
- We nemen van elk team een foto met de gestapelde blokken. Als je team gefotografeerd is, krijgen jullie een puzzelstuk.

DATAAPTATIE

Welke informatie willen we zeker bij houden?

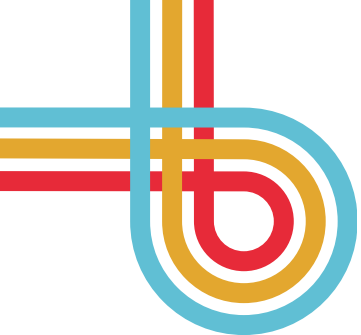
- Aspecten die de kinderen negatief vinden aan de buurt.

Op welke manier(en) houden we deze informatie bij?

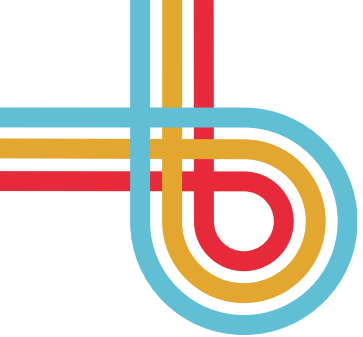
- Foto's van de blokkentorens.
- Bestand met de woorden op de blokken.
- Clustering antwoorden (bv. cluster mobiliteit, cluster mensen, cluster sport en spel, cluster voorzieningen, cluster natuur, enz.).

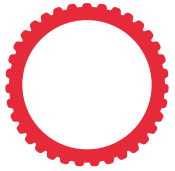
BENODIGD MATERIAAL per team

- Middelgrote blokken (om te stapelen).
- Fiches (grootte en breedte aangepast aan blokken).
- Plakband.
- Stiften

Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten. Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.

Bandenwissel

FOCUS

- denk
- teken
- dialoog

WAT WILLEN WE TE WETEN KOMEN?

Hoe en/of bij wie zien kinderen verbetermogelijkheden voor de buurt?

OPDRACHT

De kinderen spelen per team.

Elk team krijgt een A3-blad met een fietswiel zonder spaken op.

Instructies:

- Platte band... Jullie moeten helpen bij een bandenwissel...
- Bespreek per team wie of wat ervoor zou kunnen zorgen dat er snel iets verbetert aan deze buurt. Bv. een boom planten, een bankje plaatsen, ...
- Teken of schrijf dit in het fietswiel. Jullie mogen één ding schrijven of tekenen, maar ook meerdere.

Teams die klaar zijn krijgen een puzzelstuk.

DATAAPTATIE

Welke informatie willen we zeker bij houden?

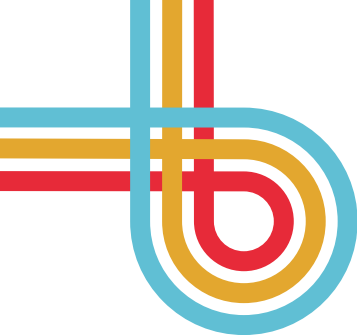
- Verbetervoorstellen voor de buurt.

Op welke manier(en) houden we deze informatie bij?

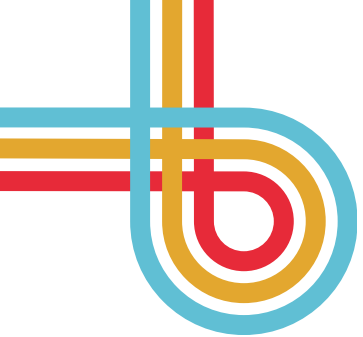
- Scan of foto van elk fietswiel.
- Bestand met de inhoud van de fietswielen.
- Clustering antwoorden (bv. cluster mobiliteit, cluster mensen, cluster sport en spel, cluster voorzieningen, cluster natuur, enz.).

BENODIGD MATERIAAL per team

- A3-blad met fietswiel zonder spaken.
- Stylo's, stiften, potloden.

Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten. Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.

1 KM

De Moeren: de finish is nabij!

FOCUS

- denk
- teken
- dialoog

WAT WILLEN WE TE WETEN KOMEN?

Welke dromen hebben de kinderen voor de buurt?

OPDRACHT

Elk kind krijgt een plattegrond van de buurt (of een deel ervan) en een transparant.

Instructies:

- De finish is nabij en dus mogen we beginnen dromen.
- Leg je transparant op de plattegrond. Gebruik de stiften die op tafel liggen.
- Je mag op deze plattegrond dromen voor de buurt. Waar zou de buurt beter van worden? Er zijn geen beperkingen bij je dromen. Zolang het volgens jou maar goed is voor de buurt.
- Als je klaar bent mag je je tekening met een ander teamlid bespreken.

Als alle deelnemende kinderen van een team klaar zijn, krijgt het team een puzzelstuk.

DATAAPTATIE

Welke informatie willen we zeker bij houden?

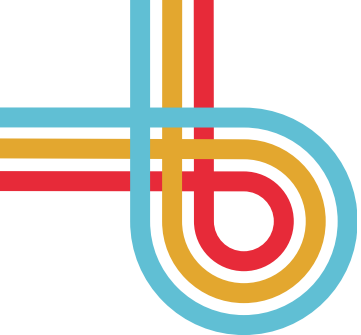
- Welke dromen hebben de kinderen voor de buurt?

Op welke manier(en) houden we deze informatie bij?

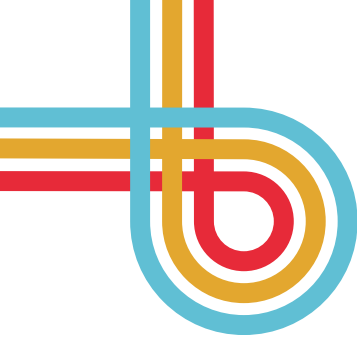
- Foto of scans van elke transparant.
- Bestand met een beschrijving van wat op de transparanten getekend is.
- Clustering antwoorden (bv. cluster mobiliteit, cluster mensen, cluster sport en spel, cluster voorzieningen, cluster natuur, enz.).

BENODIGD MATERIAAL per kind

- Plattegrond van de buurt (of een deel ervan).
- Transparant (of U-mapje)
- Onuitwisbare stiften.

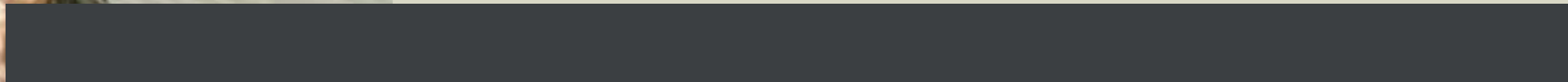

Noteer op deze pagina's zaken die je observeerde tijdens deze activiteit en/of die je zeker niet wilt vergeten. Je kan er achteraf ook foto's of tekeningen bij kleven.

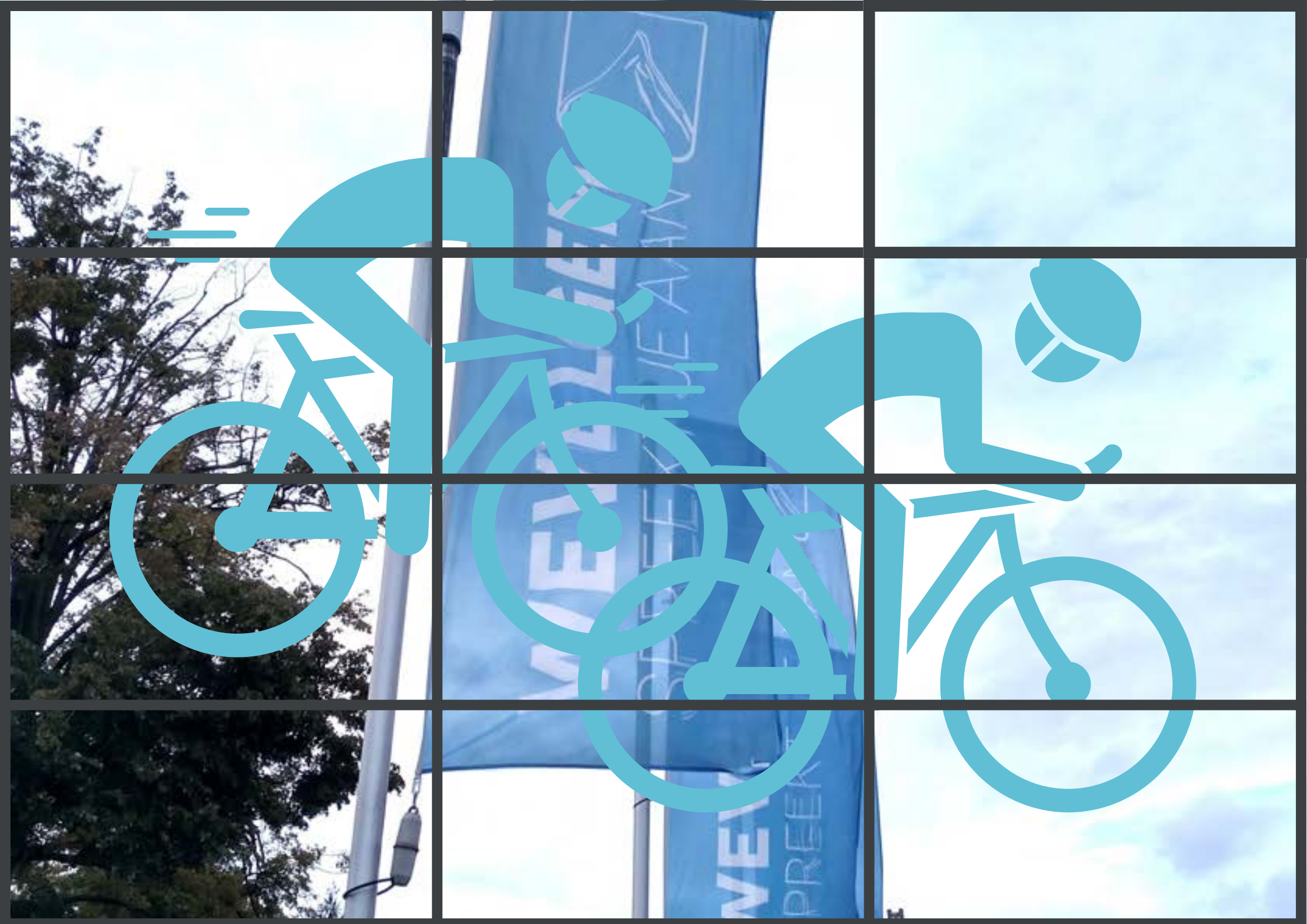
Bronnenlijst en bijlagen

Bronnenlijst

1. <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/vlaams-jeugd-en-kinderrechtenbeleid/beleidsparticipatie-met-kinderen-en-jongeren/participatie-een-kinderrecht>
2. Lundy, L. (2007). 'Voice' is not enough: conceptualizing Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. In: British Educational Research Journal, Vol. 33, No. 6, December 2007, p. 927-942.
3. Sacré, H.; De Haene, J.; Lauwers, L.; De Visscher, S.; Foré, P.; De Brauwere, G.; Joye, R. & Verschelden, G. (2018). KIDS-gids. Samen met kinderen en tieners de stad van morgen plannen. Antwerpen: Garant.
4. Sacré, H.; De Haene, J.; Lauwers, L.; De Visscher, S.; Foré, P.; De Brauwere, G.; Joye, R. & Verschelden, G. (2018). KIDS-gids. Samen met kinderen en tieners de stad van morgen plannen. Antwerpen: Garant, p. 35.
5. Bataljong (2021). De Brede Jeugdreflex. Voor sterk lokaal beleid voor kinderen en jongeren.
6. Bataljong (2021). De Brede Jeugdreflex. Voor sterk lokaal beleid voor kinderen en jongeren.
7. Geïnspireerd op Biesta (voetnoot 43 bij Sacré e.a.).
8. Sacré, H.; De Haene, J.; Lauwers, L.; De Visscher, S.; Foré, P.; De Brauwere, G.; Joye, R. & Verschelden, G. (2018). KIDS-gids. Samen met kinderen en tieners de stad van morgen plannen. Antwerpen: Garant, p. 196.
9. Bataljong (2021). De Brede Jeugdreflex. Voor sterk lokaal beleid voor kinderen en jongeren.
10. Sacré, H.; De Haene, J.; Lauwers, L.; De Visscher, S.; Foré, P.; De Brauwere, G.; Joye, R. & Verschelden, G. (2018). KIDS-gids. Samen met kinderen en tieners de stad van morgen plannen. Antwerpen: Garant, p. 44.
11. De Visscher, S.; De Brauwere, G.; Verschelden, G. (2013). Stadswijk in verandering: lezen tussen stenen en mensen. Gent: Academia Press.
12. De Brauwere, G.; Vanthuyne, T.; Lescrauwaet, A.; De Haene, J. (2020). Van plek naar gedeelde wij~k. Stadsontwikkeling in dialoog met haar diverse bewoners. Antwerpen: Garant.
13. De Brauwere, G.; Vanthuyne, T.; Lescrauwaet, A.; De Haene, J. (2020). Van plek naar gedeelde wij~k. Stadsontwikkeling in dialoog met haar diverse bewoners. Antwerpen: Garant.
14. Ter inspiratie: De Brauwere, G.; Lescrauwaet, A.; Sabbe, S. (2021). Kan je met wandelen de wereld veranderen? In: Tijdschrift Publieke ruimte, oktober-november-december 2021, p. 46-48.
15. Kaart 1: [wegenwiki.nl](https://www.wegenwiki.nl) - Kaart 2: <https://nl.viamichelin.be/web/Kaarten-Plattegronden?address=wevelgem> - Kaart 3: <https://www.lemonlizzie.be/portfolio/illustrated-map-of-wevelgem/>
16. Kaart 1: [wegenwiki.nl](https://www.wegenwiki.nl) - Kaart 2: <https://nl.viamichelin.be/web/Kaarten-Plattegronden?address=wevelgem> - Kaart 3: <https://www.lemonlizzie.be/portfolio/illustrated-map-of-wevelgem/>
17. <https://www.standaardboekhandel.be/p/de-geschiedenis-van-wevelgem-9789464448573>
18. https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20211217_95509785 en <https://www.hln.be/wevelgem/2-3-miljoen-keer-bedankt-deze-verhalen-beroerden-wevelgemnaars-het-meest~af1230ab/>
19. https://www.facebook.com/groups/ondernemeninWevelgem/?paipv=0&eav=AfYVAyPH_MQPICuVv1E16eHS3au_Gee1n48pY5lyNWjIccusWIIv3uu9Aqv_zZPB_NI&_rdr en https://www.facebook.com/groups/534739793291123?locale=nl_NL <https://twitter.com/GentWevelgem/status/1627541054441525248>
20. <https://www.wevelgemsharmonieorkest.be/nieuws/activiteiten/wevelgem-wintert/>
21. <https://www.wevelgem.be/>
22. <https://www.desocialekaart.be/>
23. <https://www.facebook.com/profile.php?id=100069005717957> en https://www.facebook.com/scoutsgullegemmoorsele/?locale=nl_NL en <https://chirowevelgem.be/meisjes/welkom>
24. <https://demos.be/>
25. <https://www.opgroeien.be/>

WHEELS & WHEELS
WEEKEND PEEK

Colofon

Dit is een uitgave van het onderzoekscentrum eCO-CITY van HOGENT.
Publicatiedatum 2023

ISBN nummer: 9789080982178

Eindredactie
Greet De Brauwere en An Lescauwae

Beeldmateriaal
Greet De Brauwere en An Lescauwae

Layout
Jozefien Borms

Contactgegevens
HOGENT, ozc eCO-CITY
Campus Schoonmeersen - gebouw T
Voskeslaan 364A
9000 Gent

ecocity@hogent.be

©Onderzoekscentrum HOGENT eCO-CITY, 2023

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorgaande schriftelijke toestemming van het onderzoekscentrum.

Kinderen een stem geven in lokaal beleid.

Met een traject in Wevelgem als inspiratie.

In deze publicatie staat de participatie van kinderen in lokaal beleid centraal. Hoe kunnen we met kinderen nadenken over beleid en concrete beleidsinitiatieven? De publicatie biedt een leidraad en concrete tips om voor en mét kinderen activiteiten op te zetten rond thema's van lokaal beleid. Professionals kunnen zo dialoogruijnte creëren over leefbare en duurzame buurten, gemeenten en steden met kinderen als volwaardige gesprekspartners.

In het eerste deel van de publicatie verkennen we de plaats en ruimte van en voor kinderen in lokaal beleid. Deel twee benadrukt het belang van een lokale contextanalyse bij het ontwikkelen van kindvriendelijk lokaal beleid. In het laatste deel maken we kindparticipatie in lokaal beleid concreet met een voorstelling van het 'Koersspel' dat samen met en voor de Gemeente Wevelgem ontwikkeld werd. Dit spel biedt een concrete en speelse methode om met kinderen in dialoog te gaan over (lokale) beleidsthema's.

Over de auteurs

Greet De Brauwere en An Lescauwae werken aan HOGENT zowel in het Onderzoekscentrum eCO-CITY als het Opleidingscentrum Sociaal Werk. Binnen eCO-CITY zetten ze in op projecten en coaching rond verschillende thema's zoals sociaal-ruimtelijke aspecten van stads- en dorpskernvernieuwing, wijkanalyse, het faciliteren van dialoog over samenleven in veranderende wijken en in de publieke ruimte en beleidsparticipatie van een diversiteit aan burgers. Ze werken vaak in opdracht van of in samenwerking met partners in steden en gemeenten.

Deel drie van deze publicatie kwam tot stand in samenwerking met Toon Deprez, William Devoldere en Ward Schoutteten van Team Jeugd van de Gemeente Wevelgem. Dit team wil een creatief en attractief vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren aanbieden. Ze zoeken bovendien naar manieren om kinderen via diverse kanalen en in samenwerking met verschillende stakeholders bij lokaal beleid te betrekken.